

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ประจำปี 2566

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพรอ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐ มีการดำเนินการอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม หากมีการกระทำการทุจริต สามารถรับทราบและปฏิบัติได้อย่างทันที่

ดังนั้น สพรอ. จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อให้มั่นใจว่า สพรอ. มีการดำเนินการเรื่องแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อป้องกันการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียของ สพรอ.

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่ถ่ายโอนจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

		-ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงานงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการ ระดับกรม/เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ
--	--	---

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- พิจารณาขอบเขตด้านการประเมินความเสี่ยงที่จะทำการประเมิน จากทั้ง ๓ ด้าน
- พิจารณาเลือกกระบวนการ ที่การดำเนินงานอาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยเฉพาะกรณีหน่วยงานมีโครงการที่มีงบประมาณ สูงสุด
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการควบคุมป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน
- ระบุรายละเอียดโครงการ ประกอบด้วย
 - กระบวนการ/โครงการ – โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
 - ชื่อความเสี่ยง - กระบวนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการจัดทำ Platform ผู้ให้บริการพร้อมสนับสนุน ศูนย์

ช่วยเหลือและจัดการปัญหาออนไลน์ (1212 ETDA)

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

- พิจารณาขอบเขตด้านการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย
 - (๑) ด้านการอนุมัติ อนุญาต
 - (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 - (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
- พิจารณาระบวนการที่จะทำการประเมิน – เลือกขอบเขตด้านที่ ๓ ที่เป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่งบประมาณสูงสุด
- คัดเลือกเฉพาะประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงปานกลางมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
- ระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการที่จะทำการประเมิน
- ระบุความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้น ในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตามคำอธิบาย ดังนี้

- สีเขียว = ระดับต่ำ
- สีเหลือง = ระดับปานกลาง สามารถใช้ความรอบคอบ ระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สีส้ม = ระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนยากต่อการควบคุม
- สีแดง = ระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ไม่สามารถติดตามกำกับได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำข้อมูลจากสถานะความเสี่ยงมาหาค่าระดับความเสี่ยง โดยคำนวณจากความจำเป็นของโอกาสเกิดทุจริต และ ความรุนแรงของผลกระทบ

๔. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง ทั้งนี้ สพอ. ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ในการจัดทำเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงทุจริต ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง) พิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส และด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

➤ **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** พิจารณาจากกิจกรรมหรือขั้นตอนในกระบวนการงานนั้นๆ ที่มีผลกระทบเกี่ยวข้อง

➤ **ผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

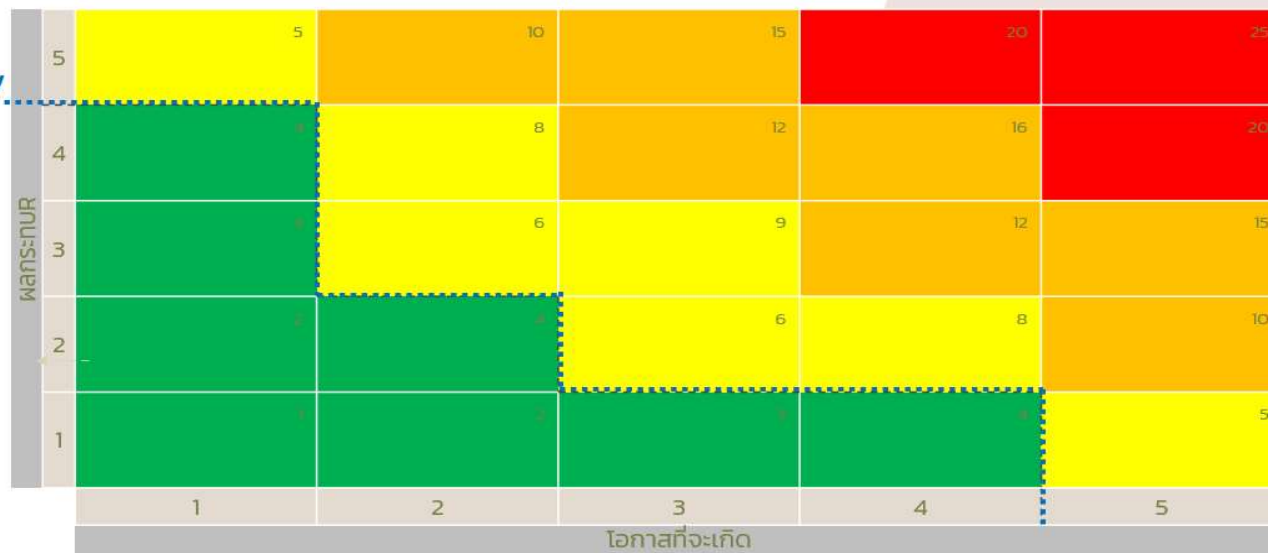
๕. เกณฑ์วัดระดับความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ผลกระทบ	1	2	3	4	5
โอกาส (Likelihood) (เชิงปริมาณ (%))	น้อยกว่าเท่ากับ 30 %	มากกว่า 30-45 %	มากกว่า 45-60 %	มากกว่า 60-75 %	มากกว่า 75 %
ผลกระทบ (Impact) (ด้านชื่อเสียง-การดำเนินการ ของผู้ร้องเรียน)	ไม่มีการ ร้องเรียน	ถูกร้องเรียน	ถูกร้องเรียน และ พบว่า ข้อผิดพลาดจริง	ถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี	ถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี เรียก ค่าเสียหาย และ ส่งผลกระทบต่อ ภาพลักษณ์และ ชื่อเสียงของ องค์กร

๖. เภณท์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Matrix & Heat Map

Risk Appetite Boundary

นิยามของระดับค่าความเสี่ยง

ความเสี่ยงต่ำ (L) 1- 4 คะแนน

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ สามารถใช้วิธีควบคุมตามกระบวนการทำงานปกติ ไม่ต้องการจัดการเพิ่มเติม

ความเสี่ยงปานกลาง (M) 5 - 9 คะแนน

ความเสี่ยงที่พอจะยอมรับได้ แต่ต้องพยายามควบคุม มีเอกสารมาตรฐาน หรือมีมาตรการเพื่อกำหนดการปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายสู่ระดับที่สูงขึ้น

ระดับความเสี่ยงสูง (H) 10 - 16 คะแนน

ความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้ ต้องบริหารความเสี่ยง โดยผู้บริหารให้ความสนใจเฝ้าระวัง เพื่อควบคุมและพยายามลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ระดับความเสี่ยงสูงมาก (VH) 17 - 25 คะแนน

ความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งต้องบริหารความเสี่ยงทันที โดยผู้บริหารต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

๗. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๗.๑ กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
1	จัดทำแบบขออนุมัติหลักการ และค่าใช้จ่าย	เจ้าหน้าที่นำตัวเลขที่ได้มาจาก ผู้ประกอบการที่รู้จักกันเป็นการส่วนตัวที่มี การบวกราคาใช้จ่ายต่างๆ เงินใต้โต๊ะ / ผลประโยชน์อื่นๆ และเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายนั้น	1	3	3	ต่ำ
2	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR)	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนด ขอบเขตงาน (TOR) มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอ ราคารายใดรายหนึ่ง ได้กำหนด คุณสมบัติเฉพาะของระบบยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง โดยไม่ได้ระบุว่า “หรือเทียบเท่า” ที่ไม่เปิด กว้างเป็นการทั่วไป และมีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดกับผู้เสนอ ราคารายนั้น	1	5	5	ปานกลาง

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
3	การประเมินราคากิจกรรม ภายใต้โครงการ	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนด ขอบเขตงาน (TOR) ได้กำหนดเงื่อนไขการ จ่ายเงินเป็นราคาเหมารวม โดยไม่มีการ พิจารณาลงรายละเอียดอย่างชัดเจนใน รายการย่อย ทำให้ได้สิ่งส่งมอบที่ไม่ได้ มาตรฐานและไม่มีคุณภาพ เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง และผู้เสนอราคารายนั้นได้มอบผลประโยชน์ ตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่นั้น	1	5	5	ปานกลาง
4	การพิจารณาผล (ผู้ผ่านเกณฑ์)	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการพิจารณาผล พิจารณาคุณสมบัติและตรวจสอบเอกสาร ของผู้เสนอราคา โดยใช้ดุลยพินิจพิจารณา จากเกณฑ์ราคาและคุณภาพควบคู่กัน มีการ ให้คะแนนที่เป็นประโยชน์กับผู้เสนอราคา ที่รู้จักกัน และเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดกับผู้เสนอราคารายนั้น	1	5	5	ปานกลาง
5	การตรวจรับการจ้าง	เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจรับการ จ้าง จงใจตรวจรับงานล่าช้า เพื่อให้ผู้รับจ้าง เสนอสินน้ำใจหรือผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อแลกกับการตรวจรับงานให้เร็วขึ้น	1	5	5	ปานกลาง

๗.๒ กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงและวิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอน

ลำดับ	ขั้นตอน	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR)	มาตรการรับรองตนเองว่าไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	ก่อนปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ของโครงการนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบและรับรองตนเองว่าไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคาหรือผู้เข้าประกวดราคาทุกราย	1 กันยายน 2565-31 ตุลาคม 2565	56,500,000.00 (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว)	1.ผู้บริหารที่อนุมัติโครงการ 2.คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ของโครงการ
2	การประเมินราคากิจกรรมภายใต้โครงการ	มาตรการด้านความโปร่งใสในการกำหนดราคากลาง	จัดหาแหล่งที่มาของราคากลาง โดยต้องมีแหล่งอ้างอิงว่ามาจากที่ใด ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้มาซึ่งราคากลางที่เหมาะสม	1 ตุลาคม 2566 - 30 ธันวาคม 2566		1.งานพัสดุและจัดซื้อ 2.คณะกรรมการกำหนดขอบเขตงานและราคากลางของโครงการ

ลำดับ	ขั้นตอน	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
3	การพิจารณาผล (ผู้ผ่านเกณฑ์)	มาตรการรับรองตนเอง ว่าไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้ เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	ก่อนแต่งตั้งหรือมอบหมาย ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่เป็น คณะกรรมการพิจารณาผลของ โครงการนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้อง ตรวจสอบและรับรองตนเองว่าไม่ เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมี ผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้เสนอ ราคาหรือผู้เข้าประกวดราคาทุก ราย	1 กันยายน 2565- 31 ตุลาคม 2565		1.ผู้บริหารที่ รับผิดชอบใน การอนุมัติ โครงการ 2.คณะกรรมการ พิจารณาผลของ โครงการ
		ตรวจสอบหลักเกณฑ์ รายละเอียดคุณสมบัติ และเอกสารของผู้เสนอ ราคาของโครงการนี้ อย่างละเอียดถี่ถ้วน	1. คณะกรรมการพิจารณาผลของ โครงการนี้ ต้องจัดทำ Checklist ว่า มีรายละเอียดคุณสมบัติและ เอกสารของผู้เสนอราคาแต่ละราย ว่าต้องมีรายการอะไรบ้าง	1 ตุลาคม 2565- 30 พฤศจิกายน 2565		คณะกรรมการ พิจารณาผล ของโครงการ
			2. จัดทำหลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติ ข้อเสนอทางเทคนิคหรือการ พิจารณาเชิงคุณภาพโดยกำหนด			

ลำดับ	ขั้นตอน	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
			รายละเอียดของการพิจารณาว่าแต่ ละระดับคะแนนจะต้องมีคุณสมบัติ อะไรบ้าง อย่างไร			
4	การตรวจรับ การจ้าง	มาตรการรับรองตนเอง ว่าไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้ เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	ก่อนแต่งตั้งหรือมอบหมาย ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่เป็น คณะกรรมการตรวจรับงานของ โครงการนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้อง ตรวจสอบและรับรองตนเองว่าไม่ เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมี ผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับคู่สัญญา ทุกราย	1 กันยายน 2565- 31 ตุลาคม 2565		1.ผู้บริหารที่ รับผิดชอบใน การอนุมัติ โครงการนี้ 2.คณะกรรมการ ตรวจรับงานของ โครงการนี้
		ตรวจสอบรายละเอียด การส่งมอบงานอย่าง เคร่งครัด เพื่อให้ เป็นไปตามที่กำหนดใน สัญญา	1.คณะกรรมการตรวจรับงานของ โครงการนี้ ต้องจัดทำ Checklist ว่า มีขอบเขตงานอะไรบ้าง มีกึ่งว งาน และแต่ละงวดงานต้องส่งมอบ อะไรบ้าง มีคุณสมบัติหรือลักษณะ เฉพาะที่ต้องส่งมอบอย่างไร ภายใน กำหนดเวลาเท่าไร	1 กุมภาพันธ์ 2566 - 10 กุมภาพันธ์ 2567		คณะกรรมการ ตรวจรับงานของ โครงการนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
			2. สุ่มตรวจสอบการส่งมอบงาน ระหว่างสัญญา เช่น โทรศัพท์สุ่ม ลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง เป็นต้น	1 ตุลาคม 2565- 30 กันยายน 2566		คณะกรรมการ ตรวจรับงานของ โครงการนี้
			3. หากพบว่าการตรวจงานล่าช้า เกินกว่า 5 วันทำการ บ่อยครั้ง ต้อง มีการรายงานเหตุการณ์การตรวจ รับงานล่าช้าไปยังงานกำกับ การปฏิบัติตามข้อกำหนด เพื่อวิเคราะห์ หาสาเหตุ และรายงานผู้บริหาร	1 ตุลาคม 2565- 30 กันยายน 2566		คณะกรรมการ ตรวจรับงานของ โครงการนี้

๘. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อรายงานเกณฑ์วัดระดับความเสี่ยงการทุจริต ตามข้อ ๕. และการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามข้อ ๗. ต่อผู้บริหาร
ของหน่วยงานและรายงานเป็นไฟล์เอกสารในรูปแบบ MS Excel ของสำนักงาน ป.ป.ท. (รอบที่ ๒ ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
นำส่งภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖)